

Lovforslag nr. L 144. Fremsat den 18. januar 1990 af skatteministeren (Fogh Rasmussen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om beskatningen af pensionsordninger mv.

(Rateforsikring som risikoforsikring, fordeling af pensionsafgift mellem Færøerne og Danmark, bonus mv.).

§ 1

I lov om beskatningen af pensionsordninger mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 569 af 26. august 1987, foretages følgende ændringer:

1. I § 8, nr. 3, 3. pkt., ændres »hans« til: »det«.

2. I § 8, nr. 3, indsættes efter 3. punktum:

»Forsikringen kan også tegnes som en ren risikoforsikring, der kun kommer til udbetaling i tilfælde af forsikredes invaliditet eller død før det aftalte udløbstidspunkt, men må i så fald ikke give ret til udbetaling, hvis forsikrede bliver invalid eller dør senere end første policedag efter det fyldte 70. år.«

3. I § 17, stk. 1, nr. 1 og 2, ændres »ham« til: »arbejdsgiveren«, og i nr. 2 ændres »hans« til: »det«.

4. I § 17, stk. 1, indsættes efter nr. 2:

3. »at pensionsbidrag, der er forudbetalt for hele indkomståret eller for en del af dette, helt eller delvis skal tilfalde arbejdsgiveren i tilfælde af, at arbejdsforholdet ophører på et tidspunkt, hvor arbejdstageren ikke har optjent det forudbetalte bidrag. Forbeholdet kan dog højst omfatte den del af pensionsbidraget, der vedrører tiden efter ansættelsesforholdets ophør.«

5. § 18 A, stk. 1, 3. pkt. affattes således:

»Omregning skal dog ikke ske i tilfælde, hvor indbetalingerne nedsættes eller ophører

på grund af ejerens død eller invaliditet og dette efter policevilkårene berettiger til præmiefri-tagelse, opsat udbetaling eller påbegyndelse af udbetalingerne.«

6. § 18 A, stk. 2, 3. pkt., ophæves.

7. I § 18 A indsættes efter stk. 2:

»Stk. 3. Bliver en pensionsordning med løbende udbetalinger eller en rateforsikring eller rateopsparing i pensionsøjemed ophævet efter stk. 2, skal vedkommende forsikringsselskab, pensionskasse, pengeinstitut mv. på ophævels-tidspunktet tilbageholde 70 pct. af det beløb, der i henhold til stk. 2 kan udbetales. Det tilbageholdte beløb indbetales til Told- og Skatte-styrelsen inden 3 måneder efter, at ordningen er ophævet. Den skattepligtige skal underrettes om indbetalingen.

Stk. 4. Skatteministeren fastsætter de nærmere regler om adgangen til at ophæve ordningen efter stk. 2 og om administrationen efter stk. 3.«

8. I § 21 A indsættes efter stk. 1:

»Stk. 2. Er der foretaget indbetaling som nævnt i stk. 1, 1. pkt., kan der ved ophævelse af ordningen tilbagebetales et beløb svarende til indbetalingen med påløbne renter i det pågældende indkomstår. De påløbne renter, der tilbagebetales afgiftsfrit, kan højst udgøre 500 kr.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.

9. Efter § 40 indsættes:

»§ 40 A. Indtræder der afgiftspligt efter §§ 25-29 eller § 30, stk. 1, og er den afgiftspligtige fuldt skattepligtig til Færøerne på det tidspunkt, hvor afgiftspligten indtræder, skal afgiften fordeles mellem Danmark og Færøerne efter reglerne i stk. 2 eller 3. Er den afgiftspligtige både fuldt skattepligtig til Danmark og Færøerne på tidspunktet for afgiftspligtens indtræden, skal der dog kun ske fordeling efter stk. 2, hvis personen er hjemmehørende i Færøerne efter bestemmelserne i dobbeltbeskatningsoverenskomsten mellem Danmark og Færøerne. Det samme gælder for tillægsafgiften efter § 48 A. Det afgiftsbeløb, der fordeles til Færøerne efter stk. 2 eller stk. 3, tilfalder Færøernes landskase.

Stk. 2. Den samlede afgift fordeles i forhold til den eller de perioder, hvor den afgiftspligtige har været fuldt skattepligtig til henholdsvis Danmark og Færøerne. Har den afgiftspligtige i en periode været fuldt skattepligtig til både Danmark og Færøerne, skal denne periode ved den samlede afgifts fordeling tillægges den del af riget, hvor den afgiftspligtige var hjemmehørende efter bestemmelserne i den mellem Danmark og Færøerne indgåede dobbeltbeskatningsoverenskomst. Har den afgiftspligtige i en periode hverken været fuldt skattepligtig til Danmark eller Færøerne, skal denne periode ved den samlede afgifts fordeling tillægges Danmark.

Stk. 3. Er en pensionsordning, efter at den fulde skattepligt til Danmark er ophørt, valgt henført til beskatning efter § 50, skal den samle-

de afgift fordeles således, at Færøerne får den del af afgiften, som vedrører perioden fra den fulde skattepligts indtræden på Færøerne og frem til det tidspunkt, hvor ordningen er valgt henført til beskatning efter § 50. Den øvrige del af den samlede afgift tilfalder Danmark.

Stk. 4. Skatteministeren fastsætter regler om administrationen af ordningen.«

10. I § 46 affattes stk. 2 således:

»*Stk. 2.* Bonusudbetalinger medregnes som skattepligtig indkomst. Bonus, der udbetales samlet, når en kapitalforsikring i pensionsøjemed kommer til udbetaling i tilfælde, der omfattes af § 25, er dog kun afgiftspligtig.«

11. § 56, stk. 4, 2. pkt. affattes således:

»*Stk. 4.* Forsikringssummer, der udbetales efter et medlems død eller invaliditet, medregnes ikke til modtagerens skattepligtige indkomst, såfremt modtageren er berettiget ifølge bestemmelserne i policen mv.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Pensionsbeskatningslovens § 40 A, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 9, har virkning for pensionsordninger, der udbetales eller ophæves i utide den 1. januar 1990 eller senere.

Stk. 3. Pensionsbeskatningslovens § 46, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 10, har ikke virkning for forsikringer, hvor der i policen er aftalt samlet bonusudbetaling, når forsikringerne er indgået inden den 1. januar 1990.

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget tager sigte på at foretage enkelte ændringer og justeringer af pensionsbeskatningsloven.

1. Som noget nyt foreslås det at give adgang til oprettelse af *rateforsikringer som risikoforsikringer* med skattemæssig status som rateforsikring i pensionsøjemed. En rateforsikring som risikoforsikring vil i modsætning til andre rateforsikringer kun komme til udbetaling, hvis den forsikrede bliver invalid eller dør før det aftalte tidspunkt for forsikringens udløb. Sker dette ikke, bortfalder forsikringen. Adgangen til at tegne en rateforsikring som risikoforsikring svarer til den adgang, der i forvejen er til at tegne en ophørende kapitalforsikring i pensionsøjemed.

2. Det foreslås at give mulighed for tilbagebetaling af *forudbetalte arbejdsgiverbidrag* i tilfælde, hvor arbejdstageren fratræder sin stilling, inden det forudbetalte bidrag er optjent. Efter gældende regler kan der ikke ske tilbagebetaling af nogen del af bidragene, uden at dette udløser afgiftspligt og pligt til at betale indkomstskat af det tilbagebetalte beløb. Efter forslaget skal arbejdsgiveren kunne forbeholde sig ret til at få den ikke optjente del af bidragene tilbagebetalt uden afgiftsmæssige konsekvenser.

3. Det foreslås at etablere *en deleordning mellem Danmark og Færøerne vedrørende afgift efter pensionsbeskatningsloven*, som en på Færøerne fuldt skattepligtig person skal betale af en i Danmark oprettet pensionsordning. Både efter den danske og den færøske pensionsbeskatningslov skal der erlægges afgift såvel ved udbetaling af en kapitalpension på pensioneringstidspunktet som ved ophævelse i utide af pensionsordninger, der er omfattet af pensionsbeskatningsloven.

En på Færøerne fuldt skattepligtig person, der får udbetalt eller ophæver en dansk pensionsordning, kan således blive udsat for både et færøsk og et dansk afgiftskrav.

Efter forslaget skal den danske afgift ved udbetaling af en kapitalpension eller ved ophævelse af en pensionsordning omfattet af pensionsbeskatningsloven deles summarisk efter det antal år, den pågæl-

dende afgiftspligtige har været fuldt skattepligtig til henholdsvis Danmark og Færøerne.

4. Der foreslås en ændring af beskatningen af *samlede bonusudbetalinger* fra ordninger, der omfattes af pensionsbeskatningsreglerne. Efter gældende ret er samlede bonusudbetalinger i nogle tilfælde kun afgiftspligtige, i andre tilfælde skal der både betales afgift og indkomstskat som af en ordning, der ophæves i utide. Efter forslaget skal alle samlede bonusudbetalinger medregnes til den skattepligtige indkomst. Undtaget er dog bonusudbetalinger fra kapitalforsikringer.

5. De øvrige forslag må ses som korrektion af gældende regler. Den foreslåede ændring af § 18 A, stk. 1, 3. pkt., har baggrund i, at angiveligt langt den hyppigste form ved indtruffen invaliditet er præmiefritagelse eller opsat udbetaling. I begge disse tilfælde vil der herefter ikke ske omregning af indbetalingerne. Den foreslåede ændring af lovens § 18 A, stk. 2 og 3, har baggrund i de nye regler i lovens § 48 og § 48 A om betaling af indkomstskat eller tillægsafgift ved ophævelse af en ordning i utide mv. Efter disse regler skal vedkommende forsikringsselskab eller pengeinstitut mv. tilbageholde 70 pct. af ordningens værdi til sikring af skattekravet eller tillægsafgiften. Efter forslaget skal tilsvarende regler gælde, når en ordning ophæves efter den særlige regel i lovens § 18 A. Der foreslås endvidere en ændring af § 21 A, hvor fradraget til en kapitalpension ikke har kunnet rummes i den personlige indkomst. Ved tilbagebetaling af det indbetalte beløb til ordningen tilbagebetales ligeledes påløbne renter inden for et vist beløb. Det foreslås endelig i § 56, stk. 4, præciseret, at sumudbetalinger fra gruppelevsforikringer som følge af invaliditet er skatte- og afgiftsfri.

Lovforslagets administrative konsekvenser

Forslaget vedrørende fordeling af afgiften ved ophævelse i utide af en pensionsordning mellem Færøerne og Danmark vil indebære en mindre administrativ merbelastning, da forslaget kræver, at der gennemføres en særlig udskillelse og opgørelse af afgif-

ten for pensionsordninger, der tilhører fuldt skattepligtige personer på Færøerne.

De øvrige forslag vil ikke have nævneværdige administrative konsekvenser.

Lovforslagets provenumæssige konsekvenser.

Den foreslåede fordeling mellem Færøerne og Danmark af afgiften ved udbetaling af en pensionsordning tilhørende personer, der er fuldt skattepligtige på Færøerne, vil medføre et provenutab. Der foreligger ikke oplysninger, der gør det muligt direkte at opgøre størrelsen af provenutabet, men det skønnes højst at kunne udgøre 5 mill. kr. årligt, hvoraf langt størstedelen vedrører staten.

De øvrige forslag skønnes ikke at have nævneværdige provenumæssige konsekvenser. Det må dog antages, at forslaget om indkomstbeskatning af de samlede bonusudbetalinger vil afværge en udnyttelse af den gældende mulighed for kontant udbetaling af bonus mod 40 pct. afgift.

Lov om beskatningen af pensionsordninger mv. er senest ændret ved lov nr. 312 af 25. maj 1987, jf. Folketingstidende 1986-87 sp. 9088, 9492, 11931, 12278; tillæg A sp. 4641; tillæg B sp. 2097; tillæg C sp. 801.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1.

Til nr. 1.

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 2.

Efter forslaget skal der være adgang til at oprette rateforsikringer som risikoforsikringer med samme skattemæssige status som rateforsikringer i pensionsøjemed.

Forslaget har sammenhæng med de nye regler om rateopsparing i pensionsøjemed, jf. lovens § 11 A.

Rateopsparing i pensionsøjemed blev indført ved lov nr. 148 af 19. marts 1986 om ændring af pensionsbeskatningsloven mv. som et modstykke til rateforsikring i pensionsøjemed. Ordningen går ud på opsparing af en kapital, der ved pensionsbegivenhedens indtræden skal udbetales i rater over mindst 10 år.

Rateopsparing indeholder imidlertid ikke noget forsikringselement. Hvis kontohaveren bliver invalid eller dør i opsparingsperioden, afbrydes opsparingen. Størrelsen af rateudbetalingerne vil derfor afhænge af, hvor stort et beløb, der faktisk er opsparet ved begivenhedens indtræden, medens dette ikke er afgørende ved rateforsikring.

Forslaget går ud på at udligne denne forskel mellem rateopsparing og rateforsikring ved at give ad-

gang til oprettelse af en rateforsikring som risikoforsikring i tilknytning til rateopsparing.

En rateforsikring som risikoforsikring er en ren risikoforsikring, der kun kommer til udbetaling, hvis forsikringsbegivenheden indtræder inden det aftalte udløbstidspunkt for forsikringen.

Når der oprettes en rateforsikring som risikoforsikring i tilknytning til rateopsparing, vil kontohaveren eller dennes pårørende ved kontohaverens invaliditet eller død før opsparingsperiodens udløb få udbetalt et forsikringsmæssigt ratebeløb som supplement til den reducerede rateopsparing. Herved sikres de pågældende en passende udbetaling, selv om rateopsparingen afbrydes.

Kombinationen rateopsparing/rateforsikring som risikoforsikring giver mulighed for, at præmierne til forsikringen kan betales af opsparingen ved overførsel efter reglerne i lovens § 41, stk. 1, nr. 3. Dette svarer til, hvad der gælder for opsparing i pensionsøjemed, som efter gældende regler kan kombineres med ophørende kapitalforsikring og invalidesum.

Adgangen til at oprette rateforsikring som risikoforsikring i pensionsøjemed skal efter forslaget gælde *generelt*. Der skal således også være en selvstændig adgang til at oprette disse ordninger med skattemæssig virkning som rateforsikring i pensionsøjemed. Dette svarer til retstilstanden efter den tidligere renteforsikringslov.

Rateforsikringer som risikoforsikring skal opfylde de almindelige betingelser i lovens § 8 vedrørende oprettelsestidspunkt, udbetaling, indsættelse af begunstigede mv.

Det er i lighed med bestemmelsen i lovens § 10, stk. 1, nr. 2, sidste punktum, om ophørende kapitalforsikring anført i forslaget, at en rateforsikring som risikoforsikring ikke må give ret til udbetaling, hvis forsikrede bliver invalid eller dør senere end første plicedag efter det fyldte 70. år. Det hænger sammen med, at udbetalingsperioden skal være mindst 10 år, og at der efter lovens § 8 ikke må aftales senere forfaldstidspunkt for sidste rate end første plicedag efter forsikredes fyldte 80. år.

Til nr. 3.

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 4.

Efter pensionsbeskatningsloven skal en pensionsordning i ansættelsesforhold oprettes med arbejdstageren som ejer af ordningen. Alle indbetalinger, der foretages i overensstemmelse med pensionsaftalen, tilhører arbejdstageren fra indbetalingstidspunktet og er omfattet af de skattemæssige regler for pen-

sionsordninger, herunder reglerne om afgiftserlægelse mv. ved udbetaling i utide.

Efter lovens § 17 kan en arbejdsgiver tage enkelte forbehold med hensyn til pensionsordningen. Bortset derfra er der ikke hjemmel til at fravige reglerne ad administrativ vej.

I de tilfælde, hvor arbejdsgiver af praktiske grunde forudbetaler pensionsbidragene, f.eks. for et år ad gangen, og hvor arbejdstageren fratræder sin stilling i årets løb, inden det forudbetalte pensionsbidrag er optjent, har arbejdsgiveren under de nuværende regler ingen mulighed for at få nogen del af pensionsbidraget tilbagebetalt, uden at det udløser afgiftspligt mv. for arbejdstageren.

Dette har givet anledning til mindre rimelige resultater i praksis. Det foreslås derfor, at der i lovens § 17 gives mulighed for, at arbejdsgiveren uden konsekvenser for pensionsordningen også kan tage forbehold om tilbagebetaling af den del af eventuelle forudbetalte bidrag, som vedrører tiden efter arbejdstagerens fratræden. Beløb, der tilfalder en arbejdsgiver i medfør af et forbehold som nævnt i lovens § 17, skal efter lovens § 24 medregnes ved opgørelsen af arbejdsgiverens skattepligtige indkomst, når indbetalingerne til ordningen er fradraget ved indkomstopgørelsen.

Til nr. 5-6.

Reglerne om efterbeskatning mv. i lovens § 18 A blev indført ved lov nr. 148 af 19. marts 1986 som ændret ved lov nr. 344 af 4. juni 1986.

Efter pensionsbeskatningslovens § 18 A, stk. 1, skal der ske efterbeskatning i tilfælde, hvor indbetalingerne til en rateordning eller en pensionsordning med løbende udbetalinger nedsættes eller ophører inden udløbet af 10 års perioden. Til de for meget fratrukne beløb skal der desuden lægges et procenttillæg på 6% p.a. siden ordningens oprettelse.

Omregning skal imidlertid ikke ske i de tilfælde, hvor præmierne nedsættes eller ophører på grund af invaliditet eller død og dette efter policens udbetalingsvilkår berettiger til påbegyndelse af udbetalinger.

Dette har imidlertid vist sig at have uheldige følger i praksis.

De fleste forsikringer indeholder bestemmelser om, at såfremt den forsikrede mister 2/3 af erhvervsvenen og efter policebestemmelserne bliver bevilget præmiefritagelse, bortfalder præmieindbetalingen i den periode, hvor erhvervsvenen er nedsat. Det er som regel ikke i policen bestemt, at forsikringssummen i disse tilfælde er forfalden til udbetaling.

I andre forsikringer er det bestemt, at der først skal ske udbetaling på et givent tidspunkt, uanset om eje-

ren er i live eller ej. Det betyder, at der i tilfælde af forsikredes død før det givne tidspunkt ikke skal ske udbetaling.

Efter den nuværende bestemmelse om omregning skal der således i de nævnte tilfælde ske omregning af fradragene, såfremt der ydes præmiefritagelse på en forsikring som følge af indtruffen invaliditet inden der er gået 10 år eller hvis den forsikrede dør inden det 10. år.

Dette er fundet uhensigtsmæssigt og har givet anledning til mindre rimelige resultater i praksis. Det foreslås derfor, at der i lovens § 18 A, stk. 1 ikke skal ske omregning og efterbeskatning ved invaliditet eller død, når den forsikrede efter forsikringsordningens policebestemmelser bevilges præmiefritagelse eller at forsikringen først udbetales på et givent tidspunkt, uanset om den forsikrede er i live.

Til nr. 7.

Efter § 18 A, stk. 2, kan den skattepligtige undgå efterbeskatning efter bestemmelsens stk. 1 ved at vælge ordningen ophævet. Dette kan ske afgiftsfrit. Til gengæld skal de foretagne fradrag medregnes fuldt ud i den skattepligtige indkomst for fradragsårene med et procenttillæg på 6 pct. for hvert år fra udløbet af det første indbetalingsår til udløbet af det år, hvor indbetalingen ophørte.

Loven indeholder ingen regler om tilbageholdelse af beløb til sikring af skattekravet, men der er i medfør af § 18 A, stk. 2, sidste pkt., fastsat visse regler i § 22 i bekendtgørelse nr. 732 af 17. oktober 1986 om beskatningen af pensionsordninger mv. De går ud på, at pensions- eller pengeinstituttet på ophævelsestidspunktet kun må udbetale 30 pct. af ordningens værdi. Endelig udbetaling må først foretages, når der er modtaget meddelelse herom fra Told- og Skattestyrelsen. Ved den endelige udbetaling skal pensions- eller pengeinstituttet tilbageholde den del af pensionsordningen, der svarer til skatten.

Ved lov nr. 312 af 25. maj 1987 er der i lovens §§ 48 og 48 A indført nye regler om tilbageholdelse af indkomstskat eller tillægsafgift ved ophævelse af en pensionsordning i utide mv. Efter disse regler skal vedkommende forsikringselskab eller pengeinstitut mv. ud over afgift tilbageholde en foreløbig skat eller tillægsafgift, således at der tilbageholdes i alt 70 pct. af de beløb, hvoraf der skal betales afgift med 40 pct. eller 35 pct.

Den foreslåede bestemmelse i § 18 A, stk. 3, går ud på at indføre tilsvarende regler i de tilfælde, hvor en pensionsordning ophæves efter § 18 A, stk. 2. Efter forslaget skal der herefter tilbageholdes 70 pct. af pensionskapitalen på ophævelsestidspunktet til sikring af skattekravet. Bestemmelsen træder i stedet for

30 pct.'s-reglen i bekendtgørelse nr. 732 af 17. oktober 1986.

Til nr. 8.

Efter pensionsbeskatningslovens § 21 A, stk. 1, kan der ske tilbagebetaling af bidrag til en kapitalpension i tilfælde, hvor fradragsretten ikke har kunnet udnyttes, enten fordi fradraget har oversteg det pågældendes personlige indkomst for det pågældende indkomstår, eller fordi 25.000 kr.'s grænsen er overskredet.

I tilfælde, hvor bidraget har ligget inden for 25.000 kr.'s grænsen, men hvor fradraget ikke har kunnet rummes i den personlige indkomst, har ejeren ret til at få det overskydende beløb tilbagebetalt uden afgiftsmæssige konsekvenser efter lovens § 21 A, stk. 1. Har bidraget omfattet indbetalinger til flere ordninger, kan der fra den enkelte ordning dog højst tilbagebetales et beløb svarende til det beløb, der er indbetalt til ordningen i det pågældende indkomstår eller for så vidt angår kapitalforsikringer, den til indbetalingerne svarende genkøbsværdi. De renter, der er påløbet ordningen, tilbagebetales derimod ikke.

Dette har givet anledning til uhenigtsmæssige resultater i praksis. Når hele ordningen ophæves ved tilbagebetaling af det indbetalte beløb, indestår fortsat de påløbne renter. Det foreslås derfor, at de påløbne renter ligeledes tilbagebetales sammen med det indbetalte beløb i de tilfælde, hvor tilbagebetalingen af det indbetalte beløb indebærer, at hele ordningen derved ophæves, når de påløbne renter højst udgør 500 kr.

Til nr. 9.

Efter forslaget etableres en deleordning mellem Danmark og Færøerne vedrørende den afgift efter pensionsbeskatningsloven, som en fuldt skattepligtig person på Færøerne skal betale ved udbetaling af en i Danmark oprettet pensionsordning.

Efter de danske afgiftsregler skal der betales afgift med 40 pct. ved udbetaling af en kapitalforsikring eller en opsparing i pensionsøjemed (kapitalpension) på pensioneringstidspunktet. Endvidere skal der betales afgift med 40 pct. ved ophævelse før tiden af pensionsordninger, der er omfattet af pensionsbeskatningsloven. Det vil sige pensionsordninger med løbende udbetalinger, kapitalforsikringer, kapitalpensioner, rateforsikringer og rateopsparing i pensionsøjemed samt indeksordninger. Ved ophævelse før tiden skal der yderligere betales enten indkomstskat eller tillægsafgift på 20 pct. Personer, der er fuldt skattepligtige til Danmark betaler indkomstskat, mens tillægsafgiften betales af begrænset skattepligtige og ikke skattepligtige personer samt fuldt skatte-

pligtige, som efter bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst er hjemmehørende i en fremmed stat, Færøerne eller Grønland.

Ved udbetaling af pensionsordningen skal der betales en afgift til den færøske landskasse. Afgiften skal betales af personer, der på udbetalingstidspunktet er skattepligtige til Færøerne.

En fuldt skattepligtig person på Færøerne, der modtager udbetalinger fra en dansk pensionsordning, kan således blive udsat for både et færøsk og et dansk afgiftskrav.

På den baggrund foreslås det, at der gennemføres en deleordning, hvor kriteriet for fordelingen er den afgiftspligtiges skattepligtsforhold. Færøerne får en så stor del af den samlede danske afgift, som svarer til den eller de perioder, hvor den afgiftspligtige har været fuldt skattepligtig til Færøerne. Den afgiftspligtige betaler således fortsat dansk afgift, men den danske stat udbetaler en nærmere fastsat del af den samlede afgift til Færøerne. Har den afgiftspligtige i en periode været fuldt skattepligtig til både Danmark og Færøerne, tillægges perioden den del af riget, hvor den pågældende var hjemmehørende efter bestemmelserne i dansk-færøske dobbeltbeskatningsoverenskomst.

Perioder, hvor den afgiftspligtige hverken har været fuldt skattepligtig til Danmark eller til Færøerne tillægges ud fra det valgte kriterium Danmark ved afgiftens fordeling. Tilsvarende skal perioder, hvor pensionsordningen er valgt henført til beskatning under pensionsbeskatningslovens § 50, tillægges Danmark.

Til nr. 10.

Efter lovens § 46, stk. 2, er bonusudbetalinger afgiftspligtige, hvis udbetalingen sker samlet, når forsikringen bliver virksom, ophæves eller bortfalder. Andre bonusudbetalinger medregnes til den skattepligtige indkomst.

Såfremt udbetalingen sker i anledning af forsikringens ophævelse i utide mv., således at der indtræder pligt til at betale afgift og indkomstskat af selve forsikringen efter lovens § 48, skal der dog både betales afgift og indkomstskat af bonusbeløbet.

Bestemmelsen om, at der kun skal betales afgift af samlede bonusudbetalinger har dog ikke hidtil haft større skattemæssig betydning. Det skyldes, at bonus i pensionsforsikringer med løbende udbetalinger i almindelighed tilskrives forsikringen.

Bestemmelsen om afgift af samlede bonusudbetalinger vil imidlertid vokse i betydning, hvis der i overensstemmelse med forslaget bliver adgang til at oprette rateforsikring som risikoforsikring med udbetaling ved invaliditet eller død. Indtræffer forsikrings-

begivenheden ikke inden det aftalte udløbstidspunkt, bortfalder forsikringen, og der vil da blive tale om kontant udbetaling af et opsøret bonusbeløb.

Adgang til udbetaling af en samlet bonussum fra en pensionsordning med løbende udbetalinger, der kun er afgiftspligtig, kunne endvidere tilskynde til, at en større del af de løbende indkomstskattepligtige ydelser blev omdannet til samlede bonusudbetalinger.

Forslaget går derfor ud på, at samlede bonusudbetalinger som hovedregel skal medregnes til den skattepligtige indkomst. Der skal alene gælde en undtagelse for bonus, der udbetales fra kapitalforsikring i pensionsøjemed ved pensionsbegivenhedens indtræden. Det skyldes, at udbetalingerne fra disse ordninger i forvejen kun er afgiftspligtige.

Til nr. 11.

Efter pensionsbeskatningsloven kan fagforbund tegne gruppelevsfor sikringer for medlemmerne. Præmier til gruppelevsfor sikringer er betalt og fratrukket som faglig kontingent. Gruppelevsfor sikringerne giver foruden en livsfor sikringsdækning ret til udbetaling af invaliditetssum og alderssum.

Alderssummen udbetales i tilfælde af, at gruppe-medlemmet er tilkendt folkepension eller efter det fyldte 60. år tilkendes førtidspension fra det offentlige på grund af svigtende helbred.

Udbetaling af alderssum er skattepligtig indkomst for modtageren. Dette følger af pensionsbeskatningslovens § 56, stk. 2, om udbetaling af forsikringssum til en anden end ejeren.

Forsikringssummer, der udbetales ved et medlems død er skatte- og afgiftsfri. Som følge heraf er det ikke fundet rimeligt, at en invaliditetssum skattemæssigt

skulle behandles anderledes end forsikringssummer ved et medlems død.

I praksis er derfor invalideudbetaling sidestillet med udbetaling af forsikringssummer ved et medlems død.

Med denne ændring af bestemmelsen præciseres det, at forsikringssummer i tilfælde af et medlems invaliditet kan udbetales skatte- og afgiftsfrit. Forslaget skal derfor ses som en kodifikation af gældende ret.

Til § 2.

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Det foreslås i stk. 2, at den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 9, om fordeling mellem Danmark og Færøerne af afgift efter pensionsbeskatningsloven, som en på Færøerne fuldt skattepligtige person skal betale af en i Danmark oprettet pensionsordning, skal have virkning for pensionsordninger omfattet af forslaget, der udbetales eller ophæves i utide den 1. januar 1990 eller senere.

Det medfører, at pensionsordninger, omfattet af forslaget, der er kommet til udbetaling eller ophævet i utide før dette tidspunkt, ikke vil være omfattet af de-leordningen.

Det foreslås i stk. 3, at den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 10, om en stramning af den gældende praksis for samlede bonusudbetalinger, ikke skal have virkning for forsikringer, hvori det i policevilkårene er aftalt samlet bonusudbetaling, når forsikringen er indgået før den 1. januar 1990. Det vil sige, at forsikringer, der er indgået inden dette tidspunkt, og hvori der i vilkårene er aftalt samlet bonusudbetaling, vil blive skattemæssigt behandlet ifølge den hidtidige praksis efter § 46, stk. 2.